

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การดำเนินงานนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม, ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด,
เอกอัครราชทูตแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ที่ สทบ ๓๐๒/๒๕๕๙
ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๓๑ มกราคม ๒๕๕๙) เรื่อง การดำเนินงานนโยบายกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาเพื่อ
ทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) ได้เสนอ
เรื่อง การดำเนินงานนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ความละเอียด
ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางโฉมศรี อารยะศิริ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๕๙

www.cabinet.thaigov.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ โทร. ๘๒๐๗

ที่ สทพ. ๓๐๒/๒๕๕๙

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การดำเนินงานนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ตามที่มอบหมายให้กระผมเป็นประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ กระผมได้ติดตามการดำเนินงานนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมา ได้เกิดปัญหาและอุปสรรคที่มีผลเชิงนโยบาย ซึ่งกระผมได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหามาแล้ว สรุปได้ดังนี้

๑. การดำเนินงานตามโครงการขอขยายวงเงินโดยกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทพ.) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานและแจ้งชักชวนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด ในแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่ขอขยายวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินตามโครงการดังกล่าว ต้องมีคุณสมบัติสำคัญ ๒ ประการ คือ ๑) การบริหารจัดการที่ดี (AAA) ตามผลการประเมินประสิทธิภาพกองทุนของ สทพ. และ ๒) เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่ปลอดภัยเสถียร

๑.๒ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ต้องผ่านขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ให้ความเห็นชอบ ก่อนแจ้งไปยังคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด และสถาบันการเงินพิจารณาการอนุมัติเพื่อขยายวงเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ปัจจุบันมีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้รับการขยายวงเงินแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๓๗,๖๐๕ กองทุน โดยจำแนกเป็นการขยายวงเงินจากธนาคารออมสิน จำนวน ๔,๔๔๔ กองทุน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จำนวน ๓๑,๖๕๐ กองทุน และธนาคารกรุงไทย จำนวน ๕๖๖ กองทุน ในขณะที่มีกองทุนที่มีการบริหารจัดการที่ดี (AAA) ตามผลการประเมินประสิทธิภาพกองทุนของ สทพ. จำนวน ๒๔,๕๐๒ กองทุน

เมื่อพิจารณาแล้วมีกองทุนที่ได้รับการขยายวงเงินสูงกว่ากองทุนที่มีการบริหารจัดการที่ดี (AAA) จำนวนถึง ๑๒,๗๐๓ กองทุน โดยเป็นกองทุนที่ได้รับการขยายวงเงินจาก ธ.ก.ส. เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสาเหตุมาจากนโยบายของธนาคารในการตั้งเป้าหมายเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพหรือความพร้อมของกองทุน และอาจเป็นปัญหาการส่งเงินคืนชำระเงินกู้จากสถาบันการเงินได้

/เพื่อการแก้ไข...

เพื่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระผมได้มอบหมายให้ทั้ง ๓ ธนาคาร ดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนปฏิบัติโครงการขยายวงเงินกู้ของ สทบ. หากธนาคารใดไม่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ขอให้ระงับการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และให้ดำเนินการตรวจสอบการสนับสนุนวงเงินที่ขอขยายไปแล้วเป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติหรือไม่อย่างไร

๒. การขยายวงเงินสำหรับจัดสรรและโอนเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป้าหมาย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๔ ได้กำหนดวงเงินการจัดสรรและโอนเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่เกิน ๘๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งไม่เพียงพอแก่การจัดสรรและโอนเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้านตั้งใหม่ จำนวน ๑,๓๒๑ กองทุน วงเงิน ๑,๓๒๑ ล้านบาท และกองทุนที่บริหารจัดการดีที่ยังไม่ได้โอนเงินให้ จำนวน ๑,๗๙๒ กองทุน วงเงิน ๑๗๙.๒ ล้านบาท รวมเป็นเงินที่ยังไม่เพียงพอแก่การจัดสรรและโอนเงินทั้งสิ้น ๑,๕๐๐.๒ ล้านบาท

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้เสนอคณะรัฐมนตรี และมีมติเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๔ อนุมัติให้ขยายวงเงินสำหรับการจัดสรรและโอนเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป้าหมายจากที่กำหนดไว้เดิม จำนวน ๘๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นจำนวน ๘๑,๕๐๐ ล้านบาท

การประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๔ ได้อนุมัติจัดสรรเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ผ่านมาประเมินความพร้อม จำนวน ๔๕๔ กองทุน โดยจำแนกเป็นหมู่บ้านจัดตั้งใหม่ จำนวน ๔๐๐ กองทุน กองทุนหมู่บ้านเดิม จำนวน ๑๒ กองทุน และกองทุนชุมชนเมือง จำนวน ๔๒ กองทุน วงเงินรวม ๔๕๔ ล้านบาท และจัดสรรและโอนเงินให้แก่กองทุนหมู่บ้านที่มีการบริหารจัดการที่ดี จำนวน ๑๔๔ กองทุน เป็นเงิน ๑๔.๔ ล้านบาท

๓. การดำเนินงานด้านสวัสดิการ เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้จัดทำโครงการสวัสดิการรากหญ้าเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือพร้อมระเบียบข้อบังคับ ว่าด้วยโครงการสวัสดิการรากหญ้า เมื่อพิจารณาแล้วเป็นโครงการเชิงธุรกิจประกันชีวิต และอาจมีผลเสียต่อการดำเนินงานนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอนาคต

กระผม จึงได้แจ้งให้ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ระงับโครงการอันเนื่องมาจากผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ไม่มีนโยบายที่จะให้เครือข่ายกองทุน ฯ ดำเนินธุรกิจ หรือโครงการที่มีลักษณะเชิงธุรกิจ

๓.๒ เครือข่ายกองทุน ฯ ไม่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ดังนั้นจึงไม่สามารถทำนิติกรรม อุดหนุน สัญญา โดยผู้แทนนิติบุคคล หากแต่การกระทำใด ๆ ของผู้แทนเครือข่ายกองทุน ฯ ผูกพันเฉพาะบุคคลนั้น ๆ

๓.๓ โครงการสวัสดิการรากหญ้าดังกล่าวอาจมีปัญหาข้อกฎหมายอื่น ๆ กล่าวคือหากมีลักษณะเข้าข่ายเชิงธุรกิจการประกันชีวิต ดังนั้นเมื่อคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณะกรรมการเครือข่ายกองทุน ฯ ในระดับต่าง ๆ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดำเนินการโครงการดังกล่าวต่อไป อาจเข้าข่ายกระทำ ความผิดตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ ซึ่งต้องระวางโทษตามมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกทั้งอาจเข้าข่ายกระทำความผิดตามมาตรา ๕ และ มาตรา ๕ ซึ่งต้องระวางโทษตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกง ประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๗ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๔ ยังไม่มีระเบียบว่าด้วยเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านในระดับต่าง ๆ ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำระเบียบดังกล่าว

ทั้งนี้ ได้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานอนุกรรมการสนับสนุนและติดตาม การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดทราบ เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบ และเกิดผล เสียหายต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พร้อมจัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจแก่ เลขาธิการคณะอนุกรรมการสนับสนุน ฯ ระดับจังหวัด ประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองระดับจังหวัดของทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประธานเครือข่ายกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับอำเภอในบางอำเภอแล้ว

๔. การประเมินศักยภาพการจัดขึ้นมาตรฐานกองทุนสำหรับกองทุนชุมชน กองทัพบก เพื่อดำเนินงานโครงการเพิ่มทุนและขยายวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) ได้เสนอ ความเห็นให้เลขาธิการนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พิจารณาดังนี้

๔.๑ เห็นควรให้มีการประเมินศักยภาพการจัดขึ้นมาตรฐานกองทุนสำหรับ กองทุนชุมชนกองทัพบกที่ได้รับการโอนเงิน ๑ ล้านบาท และดำเนินการครบ ๑ ปีแล้ว โดยใช้ แบบสอบถามและตัวชี้วัดเช่นเดียวกับที่ สทบ. ดำเนินการอยู่แล้ว

๔.๒ สำหรับรูปแบบ วิธีการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์และประมวลผลให้ คณะอนุกรรมการโครงการนำร่องกองทุนชุมชนกองทัพบกกำหนดแนวทางดำเนินการ

๔.๓ เห็นควรโอนเงินงบประมาณให้กับกองทัพบก โดยให้อนุกรรมการ โครงการนำร่องกองทุนชุมชนกองทัพบกเป็นผู้เบิกจ่าย จากงบประมาณ สทบ. ปี ๒๕๔๔ ผลผลิต ที่ ๑ การเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ค้นหาศักยภาพกองทุนด้วยตนเอง

๔.๔ เมื่อผลการประเมินศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนเสร็จเรียบร้อย เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเข้าสู่โครงการเพิ่มทุนและขยายวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อไป

ปัจจุบันยังไม่ทราบผลการพิจารณาเพื่อการดำเนินดังกล่าวทำให้เกิดการเสียโอกาสของกองทุนชุมชนกองทัพบกในการเข้าสู่โครงการเพิ่มทุนและการขยายวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินในกองทุนชุมชนกองทัพบกเช่นเดียวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วไป กระผมจึงมอบหมายให้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เร่งรัดติดตามเพื่อให้เกิดผลการดำเนินดังกล่าวต่อไป

๕. โครงการพัฒนาและสนับสนุนเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามหลักศาสนาอิสลาม

ในขณะที่กระผมเป็นประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติได้มีนโยบายในการจัดตั้งเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามหลักศาสนาอิสลามด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและจัดทำโครงการหลักสูตรการเรียนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามหลักศาสนาอิสลามโดยจัดทำเป็นอักษรไทยและอักษรมาลายู เพื่อสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และสถาบันศึกษาปอเนาะในเขต ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างการเรียนรู้และการปฏิบัติตามปรัชญากองทุน ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ดังกล่าว

ที่ผ่านมาไม่มีความคืบหน้า ทำให้เกิดการเสียโอกาสในการเรียนของนักเรียนและแนวร่วมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความมั่นคง

กระผมจึงได้เร่งรัดให้ดำเนินการโครงการดังกล่าวให้เกิดความต่อเนื่องต่อไปแล้ว และคาดว่าจะสามารถจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ภายในปีการศึกษา ๒๕๔๙

๖. โครงการศึกษาระดับปริญญาโท แก่ผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

ในขณะที่กระผมเป็นประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติได้มีนโยบายให้เกิดการศึกษาต่อเนื่องของผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ให้มีการศึกษาระดับปริญญาโท โดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตในการเข้าไปช่วยเหลือในการยกระดับกองทุนให้เกิดความพร้อมเป็นสถาบันการเงินชุมชน

ปัจจุบันได้เสนอคณะรัฐมนตรี แต่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกลั่นกรอง และยังไม่ทราบความคืบหน้าอาจจะด้วยเหตุผลด้านงบประมาณเพื่อดำเนินการ

กระผมจึงมอบหมายให้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองติดตามโครงการดังกล่าว และพิจารณาให้ลดจำนวนเป้าหมายของโครงการลงเพื่อลดงบประมาณดำเนินการ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๗. แผนงานโครงการที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. กองทุนหมู่บ้านฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ และนโยบายของรัฐบาล

กระผมได้เร่งรัดให้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติดำเนินการเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เป็นไปตามนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน และแผนการปฏิบัติงานของกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๗.๑ การจัดตั้งสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติสาขาภาคและจังหวัด

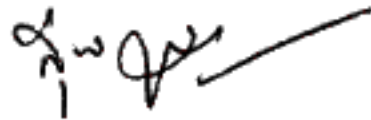
๗.๒ การพัฒนาเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากองทุน

๗.๓ การดำเนินงานการจดทะเบียนกองทุนหมู่บ้านเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

๗.๔ การดำเนินงานการพัฒนากองทุนที่มีความพร้อมเป็นสถาบันการเงินชุมชน ตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๗.๕ การดำเนินงานการจัดทำระบบฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ